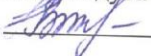

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ ДОШКІЛЬНОЇ ТА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри педагогіки та психології дошкільної та початкової освіти
протокол № 8 від 27 січня 2021 р.

в.о. завідувача кафедри

 (Наталія ВОРОПАЙ)

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
ОК-5 Технології організації взаємодії учасників освітнього процесу в ЗДО**

Освітня програма «Дошкільна освіта» другого (магістерського) рівня вищої освіти

Спеціальність 012 Дошкільна освіта

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Назва освітньої

Викладач (і)

Херсон 2021

Посилання на сайт	
Контактний тел.	0990224295
E-mail викладача:	anisimova_7@ukr.net
Графік консультацій	Щотижня протягом семестру (вівторок)

Анотація до курсу. Програма вивчення обов'язкової освітньої компоненти «Технології організації взаємодії учасників освітнього процесу в ЗДО» укладена відповідно до освітньо-професійної програми другого (магістерського) рівня підготовки спеціальності 012 Дошкільна освіта. Предметом вивчення навчальної дисципліни теоретичні засади технологій організації взаємодії учасників освітнього процесу у закладі дошкільної освіти; категоріальні характеристики взаємодії та практичні основи взаємодії учасників освітнього процесу в ЗДО. Здобувачі вищої освіти мають актуалізувати знання з курсів «Педагогіка дошкільна», «Дитяча психологія», «Управління в системі ДО», що сприятиме в подальшому формуванню професійної компетентності вихователя ЗДО.

Мета та цілі курсу. Мета навчальної дисципліни: підготовка майбутніх вихователів ЗДО до організації ефективної взаємодії учасників освітнього процесу в закладах дошкільної освіти. Сприяти формуванню професійної компетентності майбутнього педагога, розвитку його здатності до суб'єкт-суб'єктної взаємодії.

Завдання навчальної дисципліни:

- ознайомити здобувачів вищої освіти з технологіями співробітництва в дошкільній галузі; підготувати майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до використання технологій партнерської взаємодії в професійній діяльності; озброїти практичними вміннями та навичками спілкування з дітьми, батьками та колегами як рівноправними партнерами по освітньому процесу.
- формування мотивації до здійснення професійних обов'язків на основі принципу дитиноцентризму; сприяти професійно-педагогічному самовдосконаленню, оволодінню майбутніми педагогами культурою спілкування з дітьми, батьками, колегами.
- формування в майбутніх вихователів знань, умінь і навичок ефективного педагогічного спілкування; розвиток рефлексивної позиції вихователя ЗДО на педагогічну творчість, усвідомлення і аналіз власної діяльності. Цілеспрямований розвиток особистості майбутнього педагога, зорієнтованого на міжособистісну та групову взаємодію.

1. Компетентності та програмні результати навчання.

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у професійно-педагогічній діяльності, що передбачають застосування теоретико-методичних положень педагогіки, психології та фахових методик навчання.
Загальні компетентності (ЗК)	КЗ-1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. КЗ-5. Здатність працювати в команді. КЗ-6. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
Спеціальні	КС-1. Здатність організовувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з використанням сучасних засобів,

компетентності (КС)	методів, прийомів, технологій. КС-7. Здатність до організації співпраці закладу дошкільної освіти з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців до партнерства з батьками. КС-9. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення, самореалізації в професійній діяльності та до конкурентної спроможності на ринку праці.
Програмні результати навчання	
ПР-3.	Встановлювати взаємодію з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців та батьками з метою забезпечення якості дошкільної освіти, реалізації дослідницьких та інноваційних проєктів.
ПР-5.	Організовувати методичний супровід освітньої діяльності в мультикультурному середовищі закладу дошкільної освіти для формування в дітей поваги до різних національностей та здатності до взаємодії.
ПР-10.	Володіти уміннями й навичками аналізу, прогнозування, планування, організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів дитиноцентризму, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії.

2. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Кількість годин	II сем. – 16 год.	II сем. – 20 год.	II сем. – 69 год.

3. Ознаки курсу

Рік викладання	Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/вибірковий
2020-2021	II	Дошкільна освіта	I	Обов'язкова компонента освітньої програми

4. Технічне й програмне забезпечення/обладнання

Технічне оснащення освітнього процесу є достатнім для проведення аудиторних занять згідно з програмою. У розпорядженні науково-педагогічних працівників навчальні аудиторії, обладнані SMART дошками та технічними демонстраційними засобами наочності (проектори, екрани, телевізори), що дозволяють широко використовувати інтерактивні та мультимедійні засоби навчання.

Програмне забезпечення:

Освітній процес забезпечено навчальною, методичною та науковою літературою на паперових та електронних носіях.

5. Політика курсу

Для успішного складання підсумкового контролю з дисципліни вимагається 100% відвідування очне або дистанційне відвідування всіх лекційних і практичних занять. Пропущені заняття (лікарняні, мобільність тощо) й невиконані завдання повинні бути відпрацьовані та надані викладачу в день консультації.

Щодо правил поведінки на заняттях: активна участь учасників освітнього процесу в обговоренні тем вивчення, диспутах тощо, виконання необхідного мінімуму навчальної роботи, відключення телефонів.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Не дотримання академічної доброчесності стане причиною стягнень, за що можуть відніматися бали.

6. Схема курсу

Тиждень, дата, години	Тема, план, кількість годин (аудиторної та самостійної)	Форма навчального заняття	Список рекомендованих джерел (за нумерацією розділу 10)	Завдання	Максимальна кількість балів
Модуль 1. Концептуальні основи партнерської взаємодії в педагогічній діяльності					
	<p>Тема 1. Освітні технології – як ефективний інструмент удосконалення і розвитку освітнього процесу (лк - 4 год., практ. – 4 год.)</p> <p style="text-align: center;">План лекції № 1</p> <p>1. Ознаки та структура педагогічної технології. 2. Етапи розвитку педагогічної технології. 3. Основні ознаки педагогічної технології.</p>	Лекція, практичне	2, 3, 19, 20	<p>Практичне заняття № 1 Практичні завдання: Скласти таблицю «Ігрові технології навчання»: позитивні та негативні сторони</p> <p>Практичне заняття № 2 Практичні завдання: Підготувати трактування поняття «партнерська взаємодія у сфері освіти»</p>	2 практ. зан. по 8 балів = 16 балів

	<p>4. Структура педагогічної технології. 5. Класифікація педагогічних технологій.</p> <p style="text-align: center;">План лекції № 2</p> <p>1. Зміст та сутність поняття «педагогіка партнерства», «педагогічна взаємодія», «партнерська взаємодія». 2. Функції та елементи педагогічної взаємодії. Елементи педагогічної 3. Суб'єкти партнерської взаємодії в педагогічній системі</p>			<p>різними науковцями та педагогами (у вигляді таблиці).</p>	
	<p>Тема 1. Освітні технології – як ефективний інструмент удосконалення і розвитку освітнього процесу (самоств. – 16 год.)</p>	<p>Самостійна робота</p>	<p>2, 3, 6</p>	<p>Питання для самостійного опрацювання:</p> <p>1. Сутність технології особистісно орієнтованого навчання. 2. Технологія колективного способу навчання. 3. Технологія інтерактивного навчання</p>	<p>5 балів</p>
	<p>Тема 2. Суб'єкти партнерської взаємодії в педагогічній системі (лк - 4 год., практ. – 6 год.)</p> <p style="text-align: center;">План лекції № 3</p> <p>1. Партнерська взаємодія педагога з дитиною. 2. Організація взаємодії на основі дитиноцентризму. 3. Специфіка дитячої комунікації.</p> <p style="text-align: center;">План лекції № 4</p> <p>1. Рівень партнерської взаємодії «Педагог-батьки»: сутність та специфіка умов закладу дошкільної освіти. 2. Професійна взаємодія педагогів закладу дошкільної освіти. 3. Психофізіологічний аспект народження партнерства.</p>	<p>Лекція, практичне</p>	<p>4, 7, 8, 13, 14</p>	<p style="text-align: center;">Практичне заняття № 3 Практичні завдання:</p> <p>Скласти покроковий алгоритм педагогічної взаємодії вихователя з дітьми</p> <p style="text-align: center;">Практичне заняття № 4 Практичні завдання:</p> <p>Підготуватися до колективного визначення Етапів проектування взаємодії дорослого з дитиною.</p> <p style="text-align: center;">Практичне заняття № 5 Практичні завдання:</p> <p>Підготувати презентацію «Як будувати успішну партнерську взаємодію»</p>	<p>3 практ. зан. по 8 балів = 24 бали</p>

	Тема 2. Суб'єкти партнерської взаємодії в педагогічній системі (самоств. – 18 год.)	Самостійна робота	6, 24	Питання для самостійного опрацювання: Характеристики суб'єкт-суб'єктної взаємодії	5 балів
					За 1 модуль - 50 балів
Модуль 2. Реалізація технологій інтегральної взаємодії учасників освітнього процесу в дошкільній освіті					
	Тема 3. Технології інтерактивної взаємодії дітей дошкільного віку (лк - 4 год., практ. – 6 год.) План лекції № 5 1. Шляхи до реалізації партнерської взаємодії педагога і дитини. 2. Критерії розвитку стосунків партнерства в освітньому процесі ЗДО. 3. Форми та методи педагогічного співробітництва. План лекції № 6 1. Інтерактивні методи розвитку мовлення дітей дошкільного віку. 2. Ігрові технології як засіб розвитку здатності до взаємодії з іншими учасниками освітнього процесу. 3. Технологія колективного творчого виховання.	Лекція, практичне	7, 8, 15, 16, 17	Практичне заняття № 6 Практичні завдання: Підготувати презентацію «Педагог і дитина – партнери». Підготуватися до «мозкового штурму» з цього питання. Практичне заняття № 7 Практичні завдання: Представити використання художніх творів для вдосконалення навичок спілкування дошкільників. Підготувати бесіду за змістом художнього твору. Практичне заняття № 8 Практичні завдання: Скласти таблицю «Форми групової взаємодії дошкільників». Представити відео з прикладами.	3 практ. зан. по 8 балів = 24 бали
	Тема 3. Технології інтерактивної	Самостійна	4, 7, 18	Питання для самостійного	5 балів

	взаємодії дітей дошкільного віку (самоств. – 17 год.)	робота		опрацювання: Ознаки гуманістичного освітнього простору закладу дошкільної освіти.	
	<p>Тема 4. Методи оптимізації діяльності педагогічного колективу ЗДО (лк – 4 год., практ. – 4 год.)</p> <p>План лекції № 7</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вплив дорослого (позитивний та негативний) на розвиток інтелекту дитини. 2. Форми взаємодії закладу дошкільної освіти з родинами. 3. Батьки – активні учасники освітнього процесу ЗДО. <p>План лекції № 8</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості взаємодії членів педагогічного колективу закладу дошкільної освіти. 2. Інтерактивні методи як засіб розвитку креативності педагогів. 3. Соціально-педагогічне партнерство. 	Лекція, практичне	5, 9, 10, 11,12, 21, 22	<p>Практичне заняття № 9 Практичні завдання: Підготувати варіанти інтерактивних, нетрадиційних форм роботи педагогів з родинами вихованців ЗДО. Написати есе «Батьки – партнери та однодумці педагогів закладу дошкільної освіти»</p> <p>Практичне заняття № 10 Практичні завдання: Представити приклад інтерактивних методів проведення методично-організаційних форм роботи з педагогами ЗДО</p>	2 практ. зан. по 8 балів = 16 балів
	Тема 4. Методи оптимізації діяльності педагогічного колективу ЗДО (самоств. – 18 год.)	Самостійна робота	10, 18, 23	Питання для самостійного опрацювання: Теоретичні основи кооперативного	5 балів

				стилю організації методичної роботи у ЗДО. Навести конкретні приклади.	
					За 2 модуль - 50 балів
					Всього 100 балів

9. Система оцінювання та вимоги

Модуль 1. Концептуальні основи партнерської взаємодії в педагогічній діяльності

Максимальна кількість балів за цей модуль – 50 балів:

Усна відповідь і виконання практичних завдань – 40 балів.

Виконання завдань модулю самостійної роботи – 10 балів.

Модуль 2. Реалізація технологій інтегральної взаємодії учасників освітнього процесу в дошкільній освіті

Максимальна кількість балів за цей модуль – 50 балів:

Усна відповідь і виконання практичних завдань – 40 балів.

Виконання завдань модулю самостійної роботи – 10 балів.

Всього: 100 балів

10. Список рекомендованих джерел (наскрізна нумерація)

Основна література

1. Волкова Н.П. Професійно-педагогічна комунікація: навчально-методичний посібник. Київ, ВЦ «Академія», 2006. 256 с.
2. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології. Практикум : навчальний посібник / І.М. Дичківська. К. : Видавничий Дім «Слово», 2013. 448 с.
3. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій / автор-укладач Н.П. Наволокова. 2-ге вид. Х., Вид. група «Основа», 2014. 176 с.
4. Матвієнко С. І. Методика формування у дошкільників соціальної компетентності: навч.-метод. посіб. Ніжин : Вид-во НДУ ім. М. Гоголя, 2012. 106 с.
5. Машовець М. Підготовка студентів до співпраці з батьками дітей дошкільного віку: навчально-методичний посібник; Нац. пед. ун-т ім. М. Драгоманова. Київ, 2000. 128 с.
6. Михайліченко М.В., Рудик Я.М. Освітні технології: навчальний посібник. Київ, ЦП «КОМПРИНТ», 2016. 583 с.
7. Поряд і разом: соціалізуємо старшого дошкільника: навчально-методичний посібник / С. Васильєва, Н. Гавриш. В. Луценко. В. Маршинська. В. Рогозіна, О. Рейпольська, Н. Шкляр; за заг. ред. Н. Гавриш. Кропивницький: Імекс-ЛТД, 2018. 252 с.
8. Соловійова Л. Формуємо цілеспрямованість та наполегливість у дошкільників: оптимізація взаємодії з дорослим. Спеціалізований журнал «Вихователь-методист дошкільного закладу». 2015. № 9. С. 14-20.

9. Шаповалова О. Роль сім'ї у дошкільній освіті: теорія і практика: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Суми. Редакційно-видавничий відділ СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2019. 225 с.

Допоміжна література

10. Афанасенко Т. Психолого-педагогічне проектування взаємодії: як організувати і реалізувати. «Палітра педагога». 2016. № 6. С. 7-9
11. Безсонова О., Дудинська Л. Форми групової взаємодії дошкільників. Вихователь-методист дошкільного закладу. №2. 2019. С. 21-29
12. Галицька Т. В. Взаємодія закладу дошкільної освіти з родиною: сучасні підходи. Дошкільний навчальний заклад. 2018. № 11. С. 11
13. Луценко І. Спілкуємося на рівних. Організація комунікативно-мовленнєвої діяльності дошкільнят на засадах дитиноцентризму. Дошкільне виховання, 2015. № 1. С. 5-9.
14. Назарчук Н. Батьки – наші однодумці, партнери. Проект взаємодії педагогів і батьків. Дошкільне виховання. 2014. № 4. С.22-25.
15. Половіна О. Педагог для дошкільника. Вихователь-методист дошкільного закладу. 2018. №1. С.4-9.
16. Рудік О.А. Взаємодія ДНЗ та сім'ї / уклад. О.А.Рудік, І.В.Молодушкіна. Харків. Вид. група «Основа». 2013. 222 с.
17. Семенова Н. Взаємодія дошкільного навчального закладу і сім'ї у вихованні особистості дитини дошкільного віку як психолого-педагогічна. Наук. вісн. Східноєвроп. нац. ун-ту ім. Лесі Українки. Серія: Педагогічні науки. 2017. № 2. С. 19-29.
18. Швайка Л.А. Інтерактивні методи організації педагогічних рад у ДНЗ / Л.А. Швайка. Харків. Вид. група «Основа», 2016. 192 с.

INTERNET-ресурси

19. Концепція розвитку освіти України на період 2015–2025 років : Проект [Електронний ресурс / Стратегічна дорадча група «Освіта»; МОН України. Режим доступу: <http://old.mon.gov.ua/ua/pr-viddil/1312/1390288033/1414672797/>
20. Лісова Н.І. Механізми соціально-педагогічного партнерства на засадах культури довіри / Н.І. Лісова [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://lib.iitta.gov.ua/>
21. Любицький Т.Т. Співпраця навчальних закладів і дитячих та молодіжних організацій / Т.Т. Любицький [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://journal.osnova.com.ua/article/60984>
22. Методичні рекомендації щодо організації взаємодії закладів дошкільної освіти з батьками вихованців [Електронний ресурс]: лист Міністерства освіти і науки України від 11 жовт. 2017р. №1/9-546. Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/0Bxpu4GDXDpc7YWVvcWUtVWJpdEk/view>
23. Освіта на основі життєвих навичок. Адвокаційний модуль для керівних кадрів. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dlse.multycourse.com.ua/ua/>
24. Про дошкільну освіту [Електронний ресурс] : Закон України від 11 лип. 2001 р. № 2628-III : [редакція від 19.01.2019] // Законодавство України / Верхов. Рада України. – Текст. дані. – Київ, 2019. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>